

До Председателя
на научното жури

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д.п.н. Надежда Георгиева Йорданова

ШУ „Епископ Константин Преславски”

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен “доктор”

професионално направление 7.6. Спорт

Научна специалност: “Теория и методика физическото възпитание и спортната
тренировка (вкл.МЛФ)

Автор: Юлия Солому Економу

Тема: *„Експериментирание и обосноваване на система за подбор на лекоатлети във
възрастта 11-15 години”*

Научен ръководител: проф. д.п.н Стефан Георгиев Стойков – НСА „Васил Левски”.

1. ОБЩО ОПИСАНИЕ НА ПРЕДСТАВЕНИТЕ МАТЕРИАЛИ

Определена съм за член на научно жури със заповед № ЗП-806 от 29.04.2014 г. на Ректора на НСА „Васил Левски” по процедура за защита на дисертационен труд на тема *„Експериментирание и обосноваване на система за подбор на лекоатлети във възрастта 11-15 години”* за придобиване на образователната и научна степен “доктор” в област на висше образование 7. Обществено здраве и спорт. 7.6 Спорт, научна специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл.ЛФК) Автор на дисертационния труд е докторантът в задочна форма на обучение към катедра „Лека атлетика” **Юлия Солому Економу**, а неин научен ръководител – проф.д.п.н. Стефан Георгиев Стойков от НСА „Васил Левски”.

Предоставените ми за рецензиране материали включват:

- ❖ Заповед за зачисляване ;
- ❖ Заповед за отчисляване с право на защита;
- ❖ Заповед за разширен научен колегиум на катедра „Лека атлетика” във връзка с предварително обсъждане на дисертационния труд;
- ❖ Протокол от катедрен съвет, отнасящ се до проведено вътрешно обсъждане и решение за допускане до официална защита ;
- ❖ Дисертация и автореферат;

- ❖ Списък на научните публикации по темата на дисертацията и копия от тях;
- ❖ Автобиография;

Горе изброените документи са в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на НСА „Васил Левски“:

Докторантката е приложила **4 броя** публикации.

II. КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ ЗА ДОКТОРАНТА

Юлия Солому Економу е родена през 1979 г.

През 1997-2002 г. завършва висше образование в Спортна академия –гр.Солун.

През периода 2002-2005 г. Юлия Економу учи в Педагогическия университет в гр.Патра, Гърция, а 2006-2009 в Музикална академия в Корфу. През 2006 се дипломира в НСА „Васил Левски“ като магистър по специалност „Спортен мениджмънт“, а през 2009 г.става и магистър по физическо възпитание в гр. Патра.

В момента работи като преподавател по физическо възпитание, гръцки език и музика в начално училище, гр,Фамагуста,Кипър.

Към личните компетенции на Юлия Економу бих искала да отбележа, че тя владее английски език писмено и говоримо. Дълги години се е занимавала с лека атлетика.

III. АКТУАЛНОСТ НА ТЕМАТИКАТА И ЦЕЛЕСЪОБРАЗНОСТ НА ПОСТАВЕНИТЕ ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Всички сме свидетели днес на нарастващото обездвижване сред младите хора в резултат на главоломно развиващите се информационни технологии. В този аспект дисертационният труд на Юлия Солому Економу е навременен и актуален, тъй като леката атлетика е царица на спортовете и намира масово приложение сред хора на различна възраст. Особено подходяща е тя за подрастващите- 11-15 години, а ако целта е постигане на високи спортни резултати неминуемо голямо значение има добрият подбор, съчетан впоследствие с целенасочена и разностранна спортна подготовка.

Дисертационният труд на Юлия Солому Економу запълва една празнота по отношение на системи за подбор на млади и перспективни лекоатлети в Република Кипър, съобразно конкретната лекоатлетическа дисциплина.

Подробният прочит и анализ на ръкописа ми дават основание да отбележа, че предложената ми за рецензиране дисертация се отличава с висока степен на чувствителност към проблематиката, свързана с подбора на най-подходящите в двигателно-координационно и в интелектуално отношение млади хора за практикуване на богатата палитра от лекоатлетически дисциплини.

Докторантката си е поставила за цел да усъвършенства подготовката на млади лекоатлети в Република Кипър чрез оптимизиране на подбора на талантиви състезатели във възрастта 11-15 години. Според мен тя е адекватна на научния проблем. Задачите, които произтичат от нея са правилно формулирани.

IV. ПОЗНАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА

Докторантката Юлия Соломону Економу, както посочва в кратките биографични бележки, приложени в документите по процедурата дълги години се е занимавала с лека атлетика. С това си обяснявам детайлното познаване на проблематиката от нейна страна. Компетентността и проличава от направените анализи в глави трета на дисертацията „Анализ на резултатите”.

Докторантът демонстрира и сериозни познания в областта на теорията и методиката на физическото възпитание и спортна тренировка.

V. МЕТОДИКА НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

За решаване на задачите, постигането на целта и доказване на хипотезата, докторантката прилага комплексна методика, която включва:

- методи за получаване на ретроспективна информация;
- педагогическо наблюдение;
- педагогически експеримент;
- анкета, беседа;
- математико-статистически методи за обработка на резултатите и анализ.

Комплексът от формиращи и диагностични методи е адекватен на изследователската цел и системата от изследователски задачи, които авторката си поставя.

VI. ХАРАКТЕРИСТИКА И ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Разработената Юлия Соломону Економу дисертация следва класическата структура за подобен род разработки и отговаря на общоприетите изисквания. Тя съдържа въведение три глави, цел, задачи, методика и организация, анализ на резултатите от изследването, изводи и препоръки, библиографска справка и приложения.

Трудът е разработен в обем 126 страници. Онагледен е с 40 таблици и 20 фигури.

Въведението е съдържателно и представя изследователския проблем – подбор на лекоатлети. Посочени са и мотиви за избор на темата, а именно да се подпомогне работата на специалистите в подбора на перспективни лекоатлети в Република Кипър.

В първа глава „Обосновка на проблема“ докторантката на самостоятелна подготовка Юлия Економу прави ретроспективен теоретичен анализ по проблема. Изяснява морфофункционалните промени в подрастващия организъм. Спира се на акцелерацията и развиването на физическите качества при подрастващите. Акцентира върху същността и значението на спортния подбор. Съвсем логично тази първа глава завършва с хипотеза, актуалност и практическа значимост на изследването. Проучва повече от **140** литературни източника, от които на кирилица **110 и 30** на латиница. Прави впечатление задълбочеността и последователността на излагане на факти.

Втора глава „Цел, задачи, методика и организация на изследването“ съдържа: цел, задачи, област на изследването предмет, обект, методика, етапи и организация на изследването. Целта и 7те задачи са формулирани точно и ясно. За тяхното изпълнение е приложен комплекс от класически методи, като теоретико-логически анализ на литературни източници, структурно наблюдение и математико-статистически методи с висока надеждност.

Обектът и предметът на изследването са определени правилно.

Дисертантката провежда своето изследване с 135 момчета на възраст 11-15 години от Република Кипър, разпределени по 27 във всяка възрастова група. Проследява състоянието им и прави сравнителен анализ между отделните възрасти по 12 показателя за физически потенциал и 13 антропометрични. Те позволяват на докторантката да анализира цялостното развитие и възможности на изследваните лица по отношение на основните физически качества сила, бързина и издръжливост, определящи профила на лекоатлета. Приложените от Юлия Економу тестове са лесни и достъпни за измерване, което позволява прилагането им в практиката и своевременното получаване на информация за изследователя. Натрупан е достатъчен фактически материал, който да бъде обработен с посочените математико-статистически методи. Освен вариационен анализ Юлия Економу е направила корелационен и сравнителен анализи. Прилага и сигмален метод за разработване на нормативи. Изчислен е и t-критерият на Стюдент.

Организацията на изследването педантично е описана на 54с.

При първият експеримент се сформират двете групи. Експерименталната работи по разработена от докторантката програма. Контролната по програма препоръчана за работа във висшите училища. Спазено е изискването за „равен старт“.

Приложената методиката и организацията на изследването дават възможност за обективна проверка на научната хипотеза на автора.

Глава трета е посветена на „Анализ на резултатите“. Тя е в обем 56 с. В параграф първи се анализира направеното анкетно проучване, включващо 7 въпроса със специалисти относно

подбора. Получените отговори са изчислени процентно и представени графично на фиг. От 3 до 10 (с 58-60). Във втори параграф авторката прави подробна характеристика на динамиката на изменение на двигателните качества и антропометричните показатели и взаимовръзките между тях. Трети параграф е посветен на приложение на резултатите от изследването в спортната практика

Към тази трета глава бих искала да отбележа, че извършеният анализ показва умението на дисертанта да интерпретира творчески получените резултати, а от тук и да обоснове по безспорен начин тезата си. Изводите, препоръките и приносите са поместени в четвърта глава, което според мен не е необходимо.

На базата на теоретичния обзор и анализа на резултатите от изследването авторката извежда своите изводи по параграфи и обобщава препоръките си. Те са коректно структурирани и представляват логично следствие от проведеното изследване.

VII. ПРИНОСИ И ЗНАЧИМОСТ НА РАЗРАБОТКАТА ЗА НАУКАТА И ПРАКТИКАТА

Получените резултати от труда ще дадат възможност да бъде осъвременена системата за подбор на лекоатлети не само в Република Кипър, но и в други страни, като се отчитат климатичните фактори и географското местоположение на съответната страна.

Резултатите от изследването могат да се ползват не само като средство за подбор, но и като средство за обогатяване на тренировъчния процес при работа за съответните качества.

VIII. ПРЕЦЕНКА НА ПУБЛИКАЦИИТЕ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Авторът е посочил четири публикации по темата, като и четирите са в съавторство.

IX. ЛИЧНО УЧАСТИЕ НА ДОКТОРАНТА

Проведеното изследване е реализирано лично от Юлия Солому Економу и научните приноси са нейна заслуга.

X. АВТОРЕФЕРАТ

Авторефератът е разработен съобразно изискванията за педагогически изследвания. Неговата структура и съдържание представят в съкратен вариант тези на дисертационния труд.

XI. КРИТИЧНИ ЗАБЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

Смятам, че в структурно отношение трудът е можело да се оптимизира. Не би трябвало изводите и препоръките да се структурират в четвърта глава. Добре би било всички посочени литературни източници в библиографската справка да се срещат в теоретичния анализ на глава първа. Анкетната карта на с. 56 не отговаря на този род социологически проучвания. Би

трябвало да има данни за пол, възраст, професия на анкетирания лица. Намирам за излишно формулирането на отделни задачи за експертното обособяване на набора от показатели. Посочените препоръки на с.115 не звучат като такива, а по скоро обосновават свършеното в дисертацията.

Независимо от направените бележки, те в никакъв случай не омаловажават труда.

ХІІ. ЛИЧНИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ

Нямам лични впечатления от докторантката.

ПРЕПОРЪКИ ЗА БЪДЕЩО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ДИСЕРТАЦИОННИТЕ ПРИНОСИ И РЕЗУЛТАТИ

Препоръчвам, разработената система да бъде публикувана, за да се ползва от различни специалисти, както в спортните клубове, така и в специализираните училища, където има традиции и се подготвят лекоатлети..

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Избран е актуален проблем на изследване „Експериментиране и обосноваване на система за подбор на лекоатлети във възрастта 11-15 години”. Извършена е задълбочена експериментална работа. Проведено е сериозно изследване. Реализирана е обемна изследователска дейност.

Предложеният труд отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на НСА „Васил Левски“.

Всичко това ми дава пълно основание за **положителна оценка** и с увереност да препоръчам на членовете на Научното жури да **присъди образователно-научната степен “доктор” на Юлия Солому Економу** в област на висше образование: 7. Обществено здраве и спорт, професионално направление 7.6 Спорт.

Дисертационният труд показва, че докторантът Юлия Солому Економу притежава научно-изследователски умения и може да провежда ефективно обективни научни изследвания .

05.06. 2014 г.

Рецензент:
/проф. д.п.н Надежда Йорданова